

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu z urzędu w dniu 28 lipca 2022 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie A. A.

kwestii wstrzymania wykonania postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 marca 2021 r., sygn. akt II AKz [...], utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 lutego 2021 r., o sygn. akt VIII Kop [...],
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. wstrzymać wobec A. A., s. A., urodzonego 09.11.1984 r., wykonanie postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29.03.2021 r., sygn. akt II AKz [...], utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 11.02.2021 r., o sygn. akt VIII Kop [...] w zakresie przekazania ściganego organom Federacji Rosyjskiej;

2. stwierdzić, że niniejsze wstrzymanie nie obejmuje postanowienia z dnia 9 listopada 2021 r. Sądu Okręgowego w W. o zastosowaniu wobec A. A. tymczasowego aresztowania, utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...].

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w W. stwierdził prawną dopuszczalność przekazania A. A. rosyjskim organom wymiaru sprawiedliwości na podstawie wniosku o wydanie osoby, sporządzonego przez Prokuraturę Generalną Federacji Rosyjskiej, celem przeprowadzenia postępowania

karnego w zakresie objętym wnioskiem. Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy podejrzanego, Sąd Apelacyjny w [...] utrzymał to postanowienie w mocy.

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy o wznowienie w/w postępowania na podstawie art. 540 § 1 k.p.k., art. 540 § 3 k.p.k. i art. 604 § 1 pkt 7 k.p.k. Jednocześnie na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 532 k.p.k. obrońca wniosł o wstrzymanie wykonania w/w orzeczeń z uwagi na fakt, że brak wstrzymania narazi ściganego na wydanie rosyjskim organom wymiaru sprawiedliwości, co „wiąże się z ciężko odwracalnymi skutkami oraz narażeniem Ściganego na niebezpieczeństwo związane z obecną sytuacją prawno-polityczną w Rosji oraz wykluczeniem Rosji z Rady Europy i systemu strasburskiego Europejskiej Konwencji Praw Człowieka”. Podniósł, że w dniu 16 marca 2022 r. Komitet Delegatów Ministrów Rady Europy podczas sesji specjalnej w Strasburgu przyjął jednogłośnie rezolucję o wykluczeniu Federacji Rosyjskiej z Rady Europy, skuteczną z dniem 16 marca 2022 r. Decyzja Komitetu została podyktowana sytuacją prawno-polityczną związaną z toczącą się w Ukrainie wojną oraz poważnymi naruszeniami przez Rosję Statutu Rady Europy.

W dniu 14 lipca 2022 r. Sąd Najwyższy odmówił wstrzymania wykonania w/w orzeczeń argumentując, że wniosek o wznowienie postępowania został skierowany na posiedzenie, ścigany aktualnie odbywa karę pozbawienia wolności, a nadto zastosowano wobec niego tymczasowe aresztowanie na okres 90 dni od dnia zakończenia wykonywania tej kary.

W międzyczasie jednak sytuacja prawna i faktyczna ściganego uległa zmianie, która spowodowała, że zaszła konieczność podjęcia przez Sąd Najwyższy decyzji z urzędu w przedmiocie wstrzymania wykonania wobec A. A. orzeczenia o przekazaniu ściganego organom Federacji Rosyjskiej. W dniu 26 lipca 2022 r. wpłynęło do akt sprawy pismo, z którego wynika, że podjęto już czynności zmierzające do przekazania ściganego na terytorium Federacji Rosyjskiej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wstrzymanie wykonania postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 marca 2021 r., sygn. akt II AKz [...], utrzymującego w mocy postanowienie Sądu

Okręgowego w W. z dnia 11 lutego 2021 r., o sygn. akt VIII Kop [...], orzekającego o prawnej dopuszczalności wydania ściganego rosyjskim organom wymiaru sprawiedliwości, okazało się w niniejszej sprawie konieczne.

A. A. jest obecnie pozbawiony wolności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywa w ZK w B.. Postanowieniem z dnia 9 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w W. zastosował wobec A. A. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 90 dni od dnia zakończenia wykonywania przez ściganego kary dwóch lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w [...] po rozpoznaniu zażalenia obrońcy utrzymał to postanowienie w mocy. Podniósł Sąd, że w stosunku do ściganego aktualizuje się szczególna przesłanka tymczasowego aresztowania określona w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., nadto występuje przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k., bowiem czyn zarzucany ściganemu zagrożony jest w Polsce karą 8 lat pozbawienia wolności, zaś w Rosji karą do 15 lat pozbawienia wolności. Zwrócił Sąd uwagę, że A. A. jest podejrzany o to, że brał udział w nielegalnej organizacji o charakterze zbrojnym - terrorystycznej organizacji - J. [...] (J. [...]), w ramach której działał jako zagraniczny uzbrojony w broń palną wojownik, tj. o czyn z sekcji 2 art. 208 rosyjskiego kodeksu karnego, stanowiący odpowiednik art. 258 § 2 k.k. i art. 263 § 2 polskiego kodeksu karnego.

Jak już zaznaczono, wniosek obrońcy o wznowienie postępowania skierowano na posiedzenie w Izbie Karnej Sądu Najwyższego w dniu 10 sierpnia 2022 r. - i zostanie wówczas rozpoznany merytorycznie. Wydanie ściganego na terytorium Federacji Rosyjskiej w chwili obecnej, przed datą rozpoznania samego wniosku o wznowienie postępowania ekstradycyjnego, w sposób nieodwracalny zniweczyłoby realne skutki merytorycznego orzeczenia w tym przedmiocie. W sytuacji, gdy ścigany zostałby przed tą datą wydany, podjęcie rozstrzygnięcia co do wznowienia postępowania stawałoby się czynnością fikcyjną. Jakkolwiek tej kwestii aktualnie (przy decyzji o wstrzymaniu wykonania w/w orzeczenia) nie można przesądzić, to trzeba zauważyć, że okoliczności wskazane we wniosku obrońcy, które nastąpiły już po wydaniu wskazanych postanowień przez Sąd obu instancji, a także po wydaniu postanowienia przez Ministra Sprawiedliwości, w wysokim stopniu uprawdopodobniają możliwość wznowienia przedmiotowego postępowania.

Mając zatem na uwadze te okoliczności, Sąd Najwyższy z urzędu wstrzymał wykonanie w/w postanowienia do czasu zakończenia postępowania wznowieniowego, gdyż przekazanie ściganego na terytorium Federacji Rosyjskiej uczyniłoby niemożliwym realne wykonywanie wymiaru sprawiedliwości.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że niniejsze wstrzymanie nie obejmuje postanowienia z dnia 9 listopada 2021 r., na mocy którego Sąd Okręgowy w W. zastosował wobec A. A. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 90 dni od dnia zakończenia wykonywania przez ściganego kary pozbawienia wolności, utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 marca 2021 r., sygn. akt II AKz [...].

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[as]